

Celem projektu badawczego jest weryfikacja, czy wprowadzone w ostatnim czasie polskie regulacje dotyczące dostępu do elektronicznych ksiąg wieczystych i elektronicznego postępowania wieczystoksięgowego okazują się wystarczające w aspekcie zapewnienia efektywnego i szybkiego obrotu nieruchomościami. Podjęte badania pozwolą również na wskazanie elementów systemu rejestracji nieruchomości opartego na wykorzystaniu nowych technologii, które powinny być udoskonalane i rozwijane w celu jeszcze większego ułatwienia dostępu do ksiąg wieczystych i uzyskania wpisów w księgach wieczystych. W tym kontekście ważne jest również, aby stosowane rozwiązania gwarantowały bezpieczeństwo i pewność obrotu oraz ochronę danych osobowych ujawnionych w księgach wieczystych, które obecnie są łatwo dostępne za pośrednictwem Internetu. W celu dokonania kompleksowej oceny krajowych rozwiązań prawnych stosowanych w tej dziedzinie, badania dotyczące prawa polskiego będą uzupełnione o analizę porównawczą różnych elektronicznych systemów rejestracji nieruchomości istniejących w krajach europejskich. Jednocześnie należy wziąć pod uwagę działania podejmowane na rzecz harmonizacji krajowych rejestrów nieruchomości w Europie poprzez zapewnienie transgranicznego dostępu do rejestrów, a nawet wypracowanie jednolitych procedur rejestracji nieruchomości. W związku z tym proponowany projekt badawczy ma również służyć ocenie perspektyw integracji europejskich ksiąg wieczystych.

Kwestie dotyczące informatyzacji ksiąg wieczystych – w ramach szerszej problematyki informatyzacji wymiaru sprawiedliwości – mają istotne znaczenie dla rozwoju obrotu nieruchomościami, a tym samym dla wzrostu gospodarczego. Odnosi się to zarówno do wymiaru krajowego, jak i poziomu Unii Europejskiej. Niezmiennym warunkiem skutecznego rozwoju rynku jest zapewnienie przejrzystego i wiarygodnego systemu rejestracji nieruchomości, a sposobem realizacji powyższego celu jest szerokie wykorzystanie nowych technologii.

Przepisy regulujące elektroniczne księgi wieczyste są stale udoskonalane w ramach realizacji kolejnych etapów informatyzacji – w odpowiedzi na potrzeby praktyki rynkowej. Ponadto obserwuje się wiele nowych inicjatyw o zasięgu ogólnoeuropejskim mających na celu rozwijanie międzynarodowej współpracy w dziedzinie ksiąg wieczystych. Z tych powodów konieczne jest przeanalizowanie aktualnych tendencji w tym zakresie i sformułowanie postulatów dotyczących sposobów zapewnienia prawidłowego spełniania funkcji systemu ksiąg wieczystych czyli ustalenia stanu prawnego nieruchomości, we współczesnych warunkach obrotu. Potrzeba podjęcia wnikliwych badań zarysowuje się zwłaszcza na tle nowych przepisów dotyczących elektronicznego postępowania wieczystoksięgowego wprowadzonych w styczniu 2015 r. do Kodeksu postępowania cywilnego.